

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6050/2024
05.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Сњежана Пећанац, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Верица Ивошевић, адвокат из ..., ради измене одлуке о супружничком издржавању, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 277/22 од 16.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 05.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 277/22 од 16.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П2 388/20 од 07.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име супружничког издржавања плаћа износ од 36.000,00 динара месечно, почев од подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови и то сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, те да се на тај начин мења пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 178/20 од 04.06.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован евентуални тужбени захтев тужиле којим је тражено да се обавезе тужени да јој на име супружничког издржавања плаћа износ од 300 евра месечно, почев од дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови и то сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, те да се на тај начин мења пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 178/20 од 04.06.2020. године. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 277/22 од 16.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану ревизију применом члана 408. Закона о парничном поступку -ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 10/23) па је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Указивање на битне повреде парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП је неосновано, јер у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Смедереву П2 430/16 од 04.07.2019. године, ставом првим изреке, разведен је брак парничних странака на основу члан 41. Породичног закона, а ставом другим изреке обавезан је тужени да доприноси издржавању тужиле износом од 20.000,00 динара месечно почев од 25.05.2016. године као дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови. Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 178/20 од 04.06.2020. године преианчена је првостепена пресуда у погледу издржавања тако што је обавезан тужени да издржавању тужиле допринси са износом од 8.0000,00 динара месечно почев од подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови, а за разлику до траженог износа од 20.000,00 динара тужби захтев је одбијен. Тужила АА је рођена 1948. године у ..., док је тужени рођен 1945. године у ..., Италија. У време доношења те пресуде, тужила је имала пензију у износу од 14.700,00 динара, била је сувласник куће у ... са 1/3 идеална дела, нарушеног здравственог стања, неспособна за рад и привређивање услед старости и болести, са месечним трошковима за лечење у износу од 3.600,00 динара и годишњим трошком за куповину лека против алергије од 77,00 евра, док је тужени имао примања у износу од 920,00 евра (пензија и инвалидски додатак), није имао имовине, живео је као подстанар у стану чији закуп са режијским трошковима је плаћао око 200,00 евра месечно, био је веома нарушеног здравља, са установљеним телесним инвалидитетом од 72% и умањеном животном активношћу са психијатријског аспекта од 10%.

Тужила сада има приходе од укупно 25.000,00 динара месечно (на име пензије 17.000,00 динара, а на име супружничког издржавања 8.000,00 динара), живи сама у кући у ..., коју дели са својим сестрама, с тим што живе у одвојеним домаћинствима, добијеној од родитеља у наслеђе, која је предмет спора пред Основним судом у Смедереву П 2202/20 по тужби овде туженог против ње и њених сестара као тужених ради утврђења његовог својинског удела на тој кући по основу стицања у брачној и породичној заједници. Нема деце, а са туженим нема заједничку имовину. Нико је не помаже, осим понекад храном неко од фамилије. У лошем је здравственом стању, оперисала је карцином, има један бубрег, потпуно је радно неспособна, не види на једно око, има вештачко колена, под сталном је терапијом те јој месечно за лекове треба око 3.000,00 динара, с тим што треба да купује лек за остеопорозу који кошта 4.000,00 динара, али то не ради јер није у финансијској могућности. Последњу операцију је имала 2017. године. Од 2019. године, здравствено стање јој се погоршало. За комуналије јој је потребно око 13.000,00 динара месечно. Сматра да је неопходно да

јој тужени плаћа 15% од своје пензије. Тужени живи у ... као пензионер, прима пензију у Италији и то по два основа, тако да му је пензија нешто мања од 1.000 евра. Пензију прима у Италији, али је овластио лице које му шаље новац из Италије. Укупно за кирију и све трошкове месечно потроши између 350 – 400 евра. Лошег је здравственог стања, за лекове и терапију му је потребно око 40 евра месечно. Нема обавезу издржавања ни према једном другом лицу, с тим што помаже ћерку која живи у Италији.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања и одредаба чланова 151. став 1., 160. ставови 1., 2. и 3. и 164. Породичног закона и члана 36. став 2. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиле, налазећи да нису испуњени услови за измену пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 178/20 од 04.06.2020. године којом је одлучено о обавези туженог да доприноси издржавању тужиле у износу од 8.000,00 динара месечно почев од раније поднете тужбе 25.05.2016. године па док за то постоје законски услови. Ово стога што је тужба у овој правној ствари поднета 11.08.2020. године, четири месеца након доношења претходне судске одлуке, сматрајући да чињеница да су се у међувремену повећали трошкови живота није од утицаја, јер оптерећује обе странке, при чему тужила није доставила доказ да су се на њеној страни промениле друге околности, укључујући и оне које се односе на њене здравствене проблеме и потпуни губитак радне способности, који је имала и раније. У време доношења претходне судске одлуке имала је пензију од 14.700,00 динара, а сада има око 17.600,00 динара, док тужени има исту пензију. Према извештају РФ ПИО просечни износ пензије у августу месецу према саопштењу од 24.09.2021. године, износио је 29.368,00 динара. Како тужила остварује пензију у износу од 17.600,00 динара, а тужени јој на име супружничког издржавања плаћа износ од 8.000,00 динара, њена месечна примања су укупно 25.600,00 динара, односно непуне 4.000,00 динара мање од просечне пензије у Републици Србији. Обавезивањем туженог који је лошег здравственог стања, станује као подстанар, купује за себе лекове, које околности су цењене и од стране Апелационог суда у Београду, на плаћање већег износа на име супружничког издржавања угрозило би његову егзистенцију.

Разматрајући изјављену ревизију тужиле Врховни суд је оценио да иста није основана.

Према одредби члана 164. Породичног закона, висина издржавања се може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

По оцени Врховног суда, у конкретном случају нису испуњени услови за измену претходне одлуке о висини супружничког издржавања, јер за то нису испуњени законом прописани услови.

Супружничко издржавање је вид законског издржавања и реализује се кроз редовно обезбеђивање средстава за задовољење основних животних и других потреба издржаваног лица. Применом одредби Породичног закона обавеза једног супружника да издржава другог супружника може бити установљена ако поверилац издржавања уопште нема средстава за живот или су она недовољна, као и када он услед трајније или привремене, потпуне или делимичне неспособности за рад, није у могућности да услед болести или старости сам привређује. Поред постојања наведених услова на

страни повериоца издржавања, неопходно је да приходи, имовина, постојеће законске обавезе издржавања других лица и личне потребе дужнику издржавања омогућавају давање издржавања бившем супружнику.

У конкретном случају наведени услови на страни тужиље као повериоца издржавања и на страни туженог као дужника издржавања, разматрани су као битне чињенице приликом доношења претходне судске одлуке – пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 178/20 од 04.06.2020. године. У овој парници се тражи измена наведене судске одлуке са тврдњом да су се околности у међувремену промениле.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања и цитираних одредби материјалног права, нижестепени судови су правилно оценили да у конкретном случају нису испуњени услови за измену претходне судске одлуке о висини обавезе супружничког издржавања. Околности на страни тужиље као повериоца издржавања су се промениле само у погледу висине њених прихода који су повећани тако да износе укупно 25.000,00 динара јер, поред пензије од 17.000,00 динара, прима од туженог на име супружничког издржавања још и износ од 8.000,00 динара месечно, али су друге околности остале исте (здравствено стање, стамбена обезбеђеност и др.), док су на старни дужника издржавања исте као у моменту доношења претходне одлуке. Супротно тужиља није доказала.

Из наведених разлога применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић